

Informace pro rodiče

Laryngitida u dětí

Přeloučská poliklinika - dětské oddělení

Co je to laryngitida – zánět hrtanu.

Laryngitida – zánět hrtanu je časté onemocnění dětí batolecího a předškolního věku. Má sezónní výskyt s převahou v jarních a podzimních měsících. Toto onemocnění se může vyskytnout u Vašeho dítěte jen jednou, ale může se opakovat i několikrát. Příčinou je virová infekce, která postihne sliznici horních dýchacích cest. K projevům onemocnění dochází nejčastěji v časných nočních hodinách, kdy otok sliznice vede ke zúžení dýchacích cest hlavně v nejužším místě – oblasti hlasivek. Tato skutečnost má za následek ztížený slyšitelný nádech, přičemž je vidět zatahování prostorů v horní části hrudníku a v oblasti žeber. Dítě má laryngeální, hrtanový kašel, který se popisuje jako štěkavý. Často je výrazný chrapot s možnou „ztrátou hlasu“. Teplota bývá většinou do 38,0 st. Celsia, ale onemocnění může probíhat i bez teploty. Někdy již dopoledne ve dni těchto obtíží mají děti nenápadné projevy chřipkového onemocnění jako je drobná rýma a pokašlávání.

Co máme dělat, když se u dítěte projeví první příznaky laryngitidy?

Zajistit chladný a vlhký vzduch

Otevřete okna dokořán, udělejte v bytě průvan, rozvěste v oblasti postýlky vlhké prostěradlo, při případné cestě autem ponechte pootevřená okénka. Můžete využít zvlhčovače vzduchu, pokud jej máte doma k dispozici.

Přiložit Priesnitzův obklad na krk

Namočenou látku (velký kapesník, plenu) v chladné vodě dejte přímo na krk, můžete překrýt igelitem a navrch dejte suchou plenu. Obklad je nutné měnit tak, aby mokrá látka nevyschla. Obklad sníží otok sliznice v dýchacích cestách.

Nechat dítě sedět nebo stát

Vhodná poloha je vsedě a polosedě, protože jsou tak nejlépe zabezpečené volné dýchací cesty.

Snažit se dítě uklidnit

Můžete podat vlažné tekutiny podle chuti dítěte. Snažte se ho uklidnit pochováním, rozhovorem, vyprávěním. Sami se snažte zachovat klid a řídit se našimi radami.

Podat léky

V případě horečky podejte léky proti teplotě dle návodu. Pokud se laryngitidy opakují, mohl Vás Váš lékař vybavit tabletami či čípkami s kortikoidy (preferujeme podání tablet). Tyto léky snižují otok sliznice, a proto je podejte dle doporučení.

Vyhledat vyšetření lékařem

V případě, že s tímto onemocněním nemáte ještě dostatek zkušeností nebo v případě, kdy si nejste jisti, je vhodné vyšetření lékařem.

Proč mám vyhledat lékařskou pomoc

Někdy je vhodné konzultovat lékaře, protože průběh onemocnění sice ne často, ale přesto může vést k významnému zúžení dýchacích cest, které může Vaše dítě ohrozit. Potom je pomoc lékaře nutná, protože může aplikovat léky, které mohou rychle a účinně snížit otok v dýchacích cestách a může potvrdit předpokládanou diagnózu.

Důvody, které mají vést k bezpodmínečnému rychlému vyšetření lékařem:

- horečka nad 39 st. C
- výrazná dušnost
- potíže při polykání
- vytékání slin z úst
- snížená pohyblivost krku
- v případě, že zdravotní stav dítěte po podání léků se neupravuje

Lékař ošetřující Vaše dítě může po podání léků ponechat Vaše dítě doma nebo může rozhodnout o vhodnosti hospitalizace. Ta bývá většinou 1 – 3 dny, kdy se stav dítěte stabilizuje a je možno ho propustit do domácí léčby. Je velmi vhodné, aby jeden z rodičů zůstal s dítětem v nemocnici, protože se tím délka hospitalizace často zkrátí.

Proč právě naše dítě má laryngitidy opakovaně ?

Odpověď na otázku není vůbec jednoduchá, příčin je celá řada a často se kombinují

Mezi tyto příčiny patří:

Snížená obranyschopnost organismu – lehké snížení se může projevovat recidivujícími laryngitidami, těžší poruchy vedou k závažnějším projevům (opakované těžší infekce dolních dýchacích cest – záněty dutin, průdušek, zápalý plic
Gastroezofageální reflux – návrat žaludečního obsahu zpět do jícnu (GER) je v kojeneckém věku do určité míry normální a po 1 roce věku se upravuje. Někdy se GER však objevuje i v pozdějším věku, kdy navracející se žaludeční obsah může dráždit horní dýchací cesty a vést nejen k opakovaným laryngitidám, ale například i k opakovaným zánětům středouší.

Zvětšená nosní mandle - může působit jako ložisko chronické infekce a tak vést k opakovaným laryngitidám.

Alergie – může někdy zapříčinit opakování laryngitid.

Zhoršené životní prostředí – se zvýšeným výskytem škodlivých látek v ovzduší působí hlavně v inverzním počasí na jaře a na podzim. Kouření v domácnosti, zvýšená prašnost a nadměrná vlhkost v bytě nepříznivě ovlivňují mikroklima v domácím prostředí.

Vrozená porucha stavby hrtanu – je vzácnější příčina, která se většinou projeví již v časnějším věku než je typické pro výskyt laryngitid.

Co mohu udělat pro to, aby s onemocněním neopakovalo?

Každý má možnost upravit domácí prostředí tak, aby splňovalo podmínky zdravého domácího prostředí. Mezi hlavní faktory patří:

- V topné sezóně byt nepřetápět (hlavně v noci), udržovat vlhkost prostředí kolem 50% (při vyšší vlhkosti je již vyšší pravděpodobnost výskytu plísní).
- Nekuřit. Pokud nemůžete bez kouření být, pokuste se ho omezit na minimum, zásadně nikdy nekuřte v bytě. Pokud kouříte venku, před příchodem do bytu je vhodné se převléknout a řádně vydýchat. Nekuřte dětem v autě.
- Domácí úklid provádět „na mokro“ a to vždy bez přítomnosti dítěte. To samé platí pro vysávání, kdy použijte vysavače s kvalitními filtry. Odstraňte z bytu peří, koberce s dlouhým vlasem, nevystavujte hračky, na kterých může sedět prach. Omezte květiny v bytě
- Otužování. Systému je několik, nutné je vždy dbát na postupnost a pravidelnost. Podaří se Vám tak zlepšit odolnost vašeho dítěte.
- Pobývat hodně ve zdravém prostředí. Vhodné jsou pobyty v přírodě bez přítomnosti velkoměstských exhalací. Váš lékař vám pomůže doporučit pobyt v lázních či léčebnách.
- Dbát na správnou výživu a dostatečný pohyb dítěte ve zdravém prostředí.

V případě opakování laryngitid můžete požádat svého lékaře o zvážení možnosti podrobnějšího vyšetření, které by mohlo odhalit příčinu opakování stavu. Toto vyšetření může provést i alergologická ambulance.

Věříme, že Vám tato vysvětlení a rady pomohou snížit častost opakování laryngitid nebo délku jejich trvání. V případě, že by Vás zajímaly i jiné okolnosti tohoto onemocnění a jeho léčby, rádi Vám je zodpovíme.

Sepsala: MUDr. Šáchová Kateřina

Revize: MUDr. Němec Vladimír, Ph.D.

26.března 2013